

Коваль Н.І.

к.е.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ СПЛАТИ ПДВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ПРИ ЗМІНІ РЕЖИМІВ ОПОДАТКУВАННЯ

Сільське господарство виступає як потужна галузь економіки України. Частка АПК у ВВП України становить понад 17%, у державних доходах надходження від аграрної галузі складають близько 11%. Сільське господарство України понад 10 років зберігається позитивне сальдо зовнішньої торгівлі. Окрім того, галузь в останні роки переконливо демонструє стійку динаміку розвитку, високу рентабельність продукції, навіть у кризові роки, на відміні від всіх інших галузей економіки.

Цей та інші фактори, зокрема вимоги МВФ, змусили уряд піти на непопулярні кроки – змінити режим пільгового оподаткування галузі. У зв'язку з прийняттям Закону України від 24 грудня 2015 року № 909-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році", змінено окремі моменти оподаткування у сільському господарстві, які стосуються режимів ПДВ (далі – ПДВ), ставок оподаткування IV групи товаровиробників та інших умов.

Метою нашого дослідження є визначення особливостей оподаткування ПДВ у зв'язку з прийняттям змін. Так, Державна фіскальна служба України Листом від 18.01.2016 №2533/7/99-99-19-03-01-17 [1] надала роз'яснення про особливості визначення платниками податку на додану вартість – суб'єктами спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського, лісового господарства та рибальства, передбаченого статтею 209 Податкового кодексу України/

З 1 січня 2016 року для сільськогосподарських товаровиробників змінився порядок розрахунку з бюджетом. Такі платники мають вести окремий облік в залежності від вирощуваної продукції. Для забезпечення проведення розрахунків з бюджетом та перерахування коштів на спеціальні рахунки сільськогосподарським підприємствам – суб'єктам спеціального режиму оподаткування Казначейством відкрито додаткові електронні рахунки, а саме: 3754 — для здійснення операцій із зерновими і технічними культурами, 85% коштів з яких перераховуються на електронні рахунки платників, а 15% — на спеціальні рахунки таких платників; 3755 — для здійснення операцій з продукцією тваринництва, 20% коштів з яких перераховуються на електронні рахунки платників, а 80% — на спеціальні рахунки таких платників; 3753 — для здійснення операцій з іншими сільськогосподарськими товарами/послугами, 50% коштів з яких перераховуються на електронні рахунки платників, 50% – на спеціальні рахунки таких платників. Вказаний

перерахунок коштів здійснюється Казначейством автоматично протягом операційного дня.

Платники задля права виписки податкової накладної повинні мати належну суму ПДВ на відповідному електронному рахунку. Подальше перерахування сум ПДВ з електронних рахунків платників до державного бюджету/ на поточні рахунки платників податків здійснюється Казначейством на підставі реєстрів фіскальної служби, сформованих на підставі даних податкових декларації з ПДВ, в яких відображаються операції в межах спеціального режиму оподаткування.

Перевищення суми податкового кредиту з ПДВ над сумою податкового зобов'язання з ПДВ, яка зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду: ДТ 641 «Розрахунки за податками», аналітичний рахунок «Розрахунки за спецрежимним ПДВ» КТ 644 «Податковий кредит» рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами» [2].

У випадку придбання/виготовлення у 2016 році суб'єктами спеціального режиму оподаткування та платниками – сільськогосподарськими підприємствами, які відповідають вимогам пункту 209.18 статті 209 Кодексу, товарів/послуг, основних фондів для їх використання частково для виробництва зернових і технічних культур, та/або частково для виробництва продукції тваринництва, та/або частково для інших сільськогосподарських товарів/послуг, такі платники податку повинні здійснити розрахунок питомої ваги вартості таких зернових і технічних культур, продукції тваринництва та інших сільськогосподарських товарів/послуг у загальній вартості усіх сільськогосподарських товарів/послуг, поставлених за 12 попередніх послідовних звітних (податкових) періодів, який передбачається здійснювати в додатку 9 до податкової декларації з ПДВ. З урахуванням значення розрахованої питомої ваги сума сплаченого (нарахованого) ПДВ при придбанні/виготовленні товарів/послуг, основних фондів відноситься до податкового кредиту по відповідних окремих операціях [2]. У випадку позитивного значення різниці між сумою податкових зобов'язань та податкового кредиту звітного (податкового) періоду платника податку за окремим видом операцій, така сума підлягає сплаті до державного бюджету та перерахуванню на спеціальний рахунок суб'єкта спеціального режиму оподаткування/

З метою забезпечення ведення окремого податкового обліку за видами операцій передбачається затвердження додатка до податкової декларації з ПДВ, в якому суб'єкти спеціального режиму оподаткування та платники - сільськогосподарські підприємства, які відповідають вимогам пункту 209.18 статті 209 ПКУ, визначатимуть суми податкових зобов'язань, податкового кредиту, їх різницю, а також суму, що підлягає сплаті до бюджету, перерахуванню на спеціальний/ поточний рахунок платника або включенню до податкового кредиту наступного звітного періоду за окремими видами операцій.

Ведення обліку за окремими операціями аналогічне, як діяло раніше [4], з відповідними уточненнями облікових проводок. Результати такого обліку

зазначатимуться у податковій декларації з ПДВ [3], в якій відображаються операції в межах спеціального режиму оподаткування (0121 – 0123)/ діяльності, передбаченої пунктом 209.18 статті 209 ПКУ (0130), які переноситимуться з вказаного додатка. Тобто в декларації відобразатиметься загальна сума за всіма видами діяльності, що підлягає: сплаті до бюджету; перерахуванню на спеціальний / поточний рахунок; включенню до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду.

Таким чином, проблемними і невирішеними питаннями даної тематики є уточнення змін до Інструкції з бухгалтерського обліку податку на додану вартість у відповідності з нормативними нововведеннями та здійснення проводок за кожним видом операцій.

Список використаних джерел

1. Лист ДФС від 02.02.2016 № 1096/Л/99-99-19-02-02-14 <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-fizichnih-osib/print-66526.html>.
2. Облік ПДВ сільськогосподарським підприємством у запитаннях – відповідях <http://epodatok.com.ua/ua/news/4507>.
3. Про затвердження Змін до Інструкції з бухгалтерського обліку податку на додану вартість <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1491-15>.
4. Облік ПДВ у сільгосп підприємств <http://online.dtkk.ua/Book/b2f24f02-7696-4064-8807-395bff9f4da4/navPoint-8>.